

Η γερόντισσα Μαρία της Νέας Μονής μιλά για την πνευματικότητα την Ορθοδοξία και την Νέα Μονή

/ [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

«Δεν μπορούν όλοι οι άνθρωποι να γίνουν καλόγεροι, δεν πρέπει όμως κιόλας»

Όλοι την ξέρουμε σαν την γερόντισσα της Νέας Μονής.

Όλους μάς έχει καλοδεχτεί στον ιερό χώρο που υπηρετεί το Θεό από το 1958. Ενώ όμως όλοι την ξέρουμε εξ όψεως, δεν γνωρίζουμε σχεδόν τίποτα για εκείνη. Σήμερα, μας αποκαλύπτεται. Κι είναι πολύ σημαντικό αυτό γιατί ελάχιστοι την έχουν ακούσει να τους εξομολογείται την ιστορία της, που είναι συνυφασμένη με τη Νέα Μονή.

Δεν περιορίζεται βέβαια μόνο σε αυτό. Μας άνοιξε την ψυχή της και μας εξέπληξε με την πνευματικότητα και την ευρύτητα του πνεύματός της. Η γερόντισσα Μαριάμ, κατά κόσμο Δέσποινα Μανιού, γεννήθηκε το 1922 στο χωριό Μεσαγρός, στη Γερα της Λέσβου.

Γιώργος ο πατέρας της και Μαγδαληνή η μητέρα, η οποία κι αυτή στα τελευταία χρόνια της έγινε μοναχή και υπηρέτησε την Ορθοδοξία στη Νέα Μονή, μαζί με την κόρη της. Θεωρούμε ότι αυτή η παρουσίαση έχει ιδιαίτερη αξία.

Η ζωή της

Αρχίσαμε να ξετυλίγουμε από την αρχή το κουβάρι της ζωής της. Όπως μας αποκαλύπτει, δεν έγινε από μικρή καλογριά. Μεγάλη κοπέλα ήταν όταν μια παρέα Μυτιληνιές αποφάσισαν να γίνουν καλογριές. Η τωρινή ηγουμένη του Αγίου Ραφαήλ, Ευγενία Κλειδαρά, πήγαινε στο Μεσότοπο και την εύρισκε. «Εκείνη είχε γίνει πιο μπροστά από μένα καλογριά. Ερχόταν στα χωριά μας, μας πήγαινε η μητέρα μου η Μαγδαληνή στο Σκόπελο και εκείνη μας έκανε κηρύγματα. Σιγά - σιγά μαζευτήκαμε πολλές κοπέλες, γίναμε καλόγριες και σκορπίσαμε αλλού».

Στη Χίο

Έλθε στη Χίο το 1958. Μαζί με την Ευγενία, σημερινή ηγουμένη του Αγ. Ραφαήλ στη Μυτιλήνη. Ρηνούλα λεγόταν τότε. «Τότε ξεκινήσαμε από τη Γέρα και ήλθαμε πρώτα στην Αγία Σκέπη. Αργότερα ο Δεσπότης Παντελεήμων Φωστίνης, έκανε γυναικεία μονή τη Νέα Μονή και μας έφερε εδώ να κρατήσουμε το Μοναστήρι. Ήταν ακόμη μερικοί γέροι καλόγεροι. Ο πάτερ Κορνήλιος, ο πάτερ Μελέτιος και άλλοι.

Εκείνοι μας είπαν ότι εδώ υπήρχαν πολλοί πλούσιοι τάφοι, έρχονταν μεγιστάνες από την Κωνσταντινούπολη, τους διακονούσαν και τους κήδευαν εδώ. Όμως, δεν ξέρω που».

Τότε ζούσαν στη Νέα Μονή 17 καλόγριες. Η Ματρώνα η Χάλακα, ήταν η τελευταία που ζούσε μαζί της έως πριν λίγα χρόνια. Μυτιληνιά κι εκείνη,

από το Πλωμάρι. Η Θεοκτίστη η Βολάκη, η άλλη Θεοκτίστη που δεν έβλεπε, κι άλλες αρκετές, πέρασαν μαζί πολλά χρόνια του μοναχικού βίου τους.

Η Ευγενία

«Η Ευγενία ύστερα έφυγε από εδώ, πήγε και σπούδασε. Το γιατί έφυγε είναι μεγάλη ιστορία. Ας σας την πει εκείνη. Έβγαλε την Πάντειο, πήγε και σε άλλα μοναστήρια, έχει γίνει πια μεγάλη ηγουμένη, έχει γράψει βιβλία, έχει κάνει μεγάλα έργα. Εγώ μπροστά της δεν έχω κάνει τίποτα. Εκείνη έφτιαξε τη Μονή του Αγ. Ραφαήλ» Η γερόντισσα τη θυμάται και συγκινείται, ολοφάνερα.

Τίποτα

Όπως λέει, δεν της έχει λείψει τίποτα έως τώρα στη ζωή της από τα εγκόσμια. Θέλει όμως να βρει την παρρησία και την αγαθή τύχη στην άλλη ζωή, να ζήσει κοντά στο Χριστό. «Αυτή είναι η ευτυχία. Να μας ελεήσει ο Κύριος να βρούμε μία θέση στο πλάι του. Ο Άγιος Αντώνιος ξέρετε τι έλεγε σε έναν πονηρό που τον πείραζε και του έλεγε: «Αντώνιε, εσύ τώρα είσαι πια στον παράδεισο;» Του 'λεγε, «κάτσε πρώτα να βάλω το ποδάρι μου και θα σου πω μετά». Κανείς δεν μπορεί να πει ότι έχει εξασφαλισμένο τον παράδεισο, ότι είναι μέσα στον παράδεισο. Μόνο όταν πάμε εκεί θα το μάθουμε».

Νέα Μονή

Έζησε και ζει τη Νέα Μονή σε καλές και κακές εποχές. Τώρα ζει την εγκατάλειψη. Ζει στο χώρο μαζί με τον πάτερ Διονύσιο. «Αγαπώ τη Νέα Μονή. Είναι η ζωή μου. Την γνωρίζω πετραδάκι - πετραδάκι. Θα ζήσει

αιώνες ακόμη. Η Νέα Μονή κάθε μέρα μας αποκαλύπτεται. Υπήρχε πολύ πριν από τον Κωνσταντίνο Μονομάχο. Εκείνος απλά την αξιοποίησε και την ανέδειξε, τη μεγάλωσε. Εδώ ζούσαν 800 καλόγεροι και χωριστά οι δόκιμοι που κατοικούσαν στα εξωτερικά κτίσματα. Αν δεν τους δοκίμαζαν τρία χρόνια, δεν τους βάζανε μέσα στη Μονή. Ζούσαν καλλιεργώντας τα χωράφια έξω».

Η πίστη

Μη σας φανεί παράξενο. Κι όμως η Γερόντισσα είναι ενημερωμένη για ό,τι συμβαίνει στον έξω κόσμο. Δίνει, βέβαια, τη δική της ερμηνεία. Σε ένα μεγάλο καλάθι είναι στοιβαγμένος ο τοπικός τύπος κι όχι μόνο. Διαβάζει πολύ επιμελώς τα νέα. Για ό,τι συμβαίνει αυτό το τελευταίο διάστημα στην Εκκλησία, κι ειδικά στους Αγίους Τόπους, υποστηρίζει απλοϊκότατα ότι είναι δάκτυλος του Αντιχρίστου. «Όμως επέτρεψε τα πάντα ο Κύριος γιατί δοκιμάζει τους πάντες».

Διαισθάνεται ότι υπάρχει σχέδιο των εχθρών της Ορθοδοξίας να μας κάνουν να την εγκαταλείψουμε και να γίνουμε ένα με τις άλλες Εκκλησίες. Όπως τονίζει όμως, αυτό δεν είναι αρεστό. «Εμείς από μιας αρχής πιστεύουμε το σωστό. Ό,τι δίδαξαν οι Απόστολοι. Ότι λένε οι ευχές της Ορθοδοξίας που διαβάζονται από τους ιερείς στο νάρθηκα της Εκκλησίας».

Τα ουράνια

Είναι άυλα τα Ουράνια, μας υπενθυμίζει. Μας μιλάει για τους επτά ουρανούς, που είναι από πάνω μας. «Όταν οι άνθρωποι καταλάβουν τι είναι οι επτά ουρανοί, θα λυτρωθούν».

Η ίδια δεν πιστεύει ότι οι άνθρωποι πήγαν στο φεγγάρι. «Είναι αδύνατον. Που να το βρουν το φεγγάρι; Πήγαν σε ένα βράχο γυαλιστερό, από αυτούς που έχει δισεκατομμύρια η γη. Σε έναν τέτοιο πήγαν και είπαν πως είναι το φεγγάρι. Η γη έχει πάνω της εκατομμύρια είδη βράχων κι άστρα κι άλλα σώματα ουράνια. Όμως όλα τα εξουσιάζει ο Χριστός κι όχι ο άνθρωπος.

Όλοι είμαστε καλεσμένοι από το Χριστό για να πάμε στη Βασιλεία των Ουρανών. Δεν υπάρχει θάνατος. Μόνο στο σημερινό μας σώμα φαίνεται. Θα ζήσουμε εδώ. Δεν μας εμποδίζει κανένας να φάμε και να πιούμε ό,τι είναι ευλογημένο».

Η φιλοσοφία της

Μας υπενθυμίζει κάτι που είναι μια ολόκληρη φιλοσοφία. «Η γέννα είναι ευλογημένη από το Θεό. Γεννιέται το παιδί, παπάς το διαβάζει. Γίνεται σαράντα ημερών, το πάνε στην Εκκλησία. Τα αγοράκια στην Αγία Τράπεζα, τα κοριτσάκια στο εικόνισμα της Παναγίας. Η Εκκλησία ευλογεί βάπτισμα, κοινωνία, στεφάνωμα.

Όταν κάποιος γεννιέται, είναι και τα λεπτά που θα ζήσει γνωστά και μετρημένα. Λένε όταν χτυπήσει κάποιος, όταν πεθαίνει, ότι δεν πρόλαβε να κάνει πολλά. Κι όμως, έκανε ό,τι ήταν γραμμένο να κάνει. Την ώρα του θανάτου γίνεται ο απολογισμός της εγκόσμιας ζωής και κλείνει το επίγειο ταμείο».

Οι... φευγάτοι

Χαρακτηρίζει το σημερινό κόσμο πολύ φευγάτο. Ιδιαίτερα τους νέους που, όπως λέει, νομίζουν οι περισσότεροι ότι ο Χριστός ήταν άνθρωπος σαν κι εμάς. «Ό,τι λένε οι Πατέρες κι οι 7 Σύνοδοι είναι αληθινά. Το πιστεύω μας, τα ευαγγέλια είναι η πίστις μας η αληθινή, η Ορθοδοξία».

Δεν διστάζει να τα βάλει και με τις τελετές της Ολυμπιάδας. «Δεν μπορούν σήμερα να καταλάβουν το λάθος που κάνουν. Ακόμη και στην Ολυμπιάδα ήταν όλες οι τελετές ειδωλολατρικές. Επικαλούνταν τον Απόλλωνα οι

ιέρειες στην Ολυμπιάδα. Εγώ πήρα τηλέφωνο και το Δήμαρχο και το είπα. Ήταν λάθος ο τόσο εκτεταμένος ειδωλολατρισμός. Η Ορθοδοξία έλειπε από παντού».

Τονίζει ότι όλα αυτά δεν καλαρέσουν του Χριστού μας. «Γι' αυτό έχουν γίνει όλα άνω κάτω. Τίποτα δεν είναι τυχαίο. Ο Κύριος λέει ότι ούτε μία τρίχα από την κεφαλή μας δεν πέφτει, ούτε ένα στρουθίον από τη στέγη, αν δεν το ξέρει, αν δεν το εγκρίνει ο επουράνιος Πατήρ μας. Αρνηθήκαμε και πάλι το Χριστό, αναδείξαμε τον Απόλλωνα πάλι, επικαλεστήκαμε τη φλόγα, κι η φλόγα έφερε στη συνέχεια όλα τα προβλήματα. Ακόμη και της Εκκλησίας τα πρόσφατα. Όλη την ανακατωσούρα. Παπάδες, Δεσποτάδες, Πατριάρχες ανακατεύτηκαν κι η Εκκλησία κλονίστηκε.

Όλοι οι χριστιανοί Ορθόδοξοι που έρχονται εδώ, μου λένε ότι μιλάω σωστά. Όμως, όλοι τρέχανε πίσω από τη φλόγα. Άλλοι από περιέργεια, άλλοι από μισαλλοδοξία. Κραυγάζανε. Δεν εννοούν να καταλάβουν ότι όλοι είμαστε θνητοί. Κι οι πρωταθλητές πόσο θα ζήσουν; Και τα αρχαία χρόνια υπήρχαν πρωταθλητές. Ζει κανένας; Πόσοι τους γνωρίζουν; Έχουν μείνει όμως στην ιστορία κι είναι γνωστοί όσοι αγωνίστηκαν για την πίστη και την πατρίδα».

Η Βασιλεία των ουρανών

Μας οδηγεί εκείνη όπου θέλει. Μας περνάει σε άλλες σφαίρες. Ισχυρότατη προσωπικότητα.

«Πρέπει με κάθε τρόπο να κερδίσουμε μία θέση στη Βασιλεία των Ουρανών. Είπε ο κύριος ότι καλεί τους πάντες στη σωτηρία, δεν καλεί μόνο τους εκλεκτούς. Καλεί τους πάντες. Το διαβάζουμε κάθε ώρα και στιγμή, εν παντί καιρώ.

Ο Χριστός είναι ζωντανός κι είναι ανάμεσά μας. Είναι ολοφάνερος. Εγώ τον είδα ολοφάνερο. Τον είδα πάνω από το κελί μου. Είχε τη λάμψη του φεγγαριού, το τετράγωνο πλαίσιο μέσα στο οποίο καθόταν. Είχε ένα γαλήνιο πρόσωπο, τόσο που δεν το έχει αποδώσει καμία εικόνα, σαν τον

Άγιο Μαντήλιο. Γαλήνη ξεχυνόταν από το πρόσωπό του, ένα χαμόγελο, ένα βλέμμα αξέχαστο που με κοίταξε... Σαν ακτίνες κατέβαιναν κάτι φωτεινές λάμπες προς εμένα, σαν να μου έλεγε, μην αμφιβάλλεις ότι είμαι ζωντανός. Όποιος πιστεύει δεν αμφιβάλλει.

Κάποιοι που αμφισβητούν την παρουσία του, λένε γιατί ο Χριστός επιτρέπει να γίνονται σεισμοί, λιμοί, καταποντισμοί; Αυτά τα κάνουν οι αμαρτίες μας. Οι Άγιοι Πατέρες μου λέγανε παλιά ότι η ψυχή που πηγαίνει πάνω από τέτοια γεγονότα, δεν παθαίνει τίποτα. Πηγαίνει ίσια στους ανοικτούς ουρανούς».

Η άλλη Αγία Τριάδα

Υψώνει τη φωνή και τονίζει ότι πρέπει να σωθούν η πίστη, η ορθοδοξία κι η ελληνική γλώσσα. Θυμάται ένα περιστατικό μέσα στο ναό, το ζωσμένο με τις σκαλωσιές. «Ήλθαν δύο ξένοι. Νόμιζα ότι δεν θα συνεννοηθώ μαζί τους. Ξαφνικά μου λέει ο ένας: «Ανέλθω εις κλίμακαν;» «Ουχί» του λέει ο άλλος και του κάνει νόημα ότι δεν επιτρέπεται. Οι ξένοι ξέρουν αρχαία ελληνικά και κάποιοι Έλληνες θέλουν να τα καταργήσουν. Χωρίς αρχαία Ελληνικά τι θα γίνει; Θα καταργήσουν τα Ευαγγέλια, τις Αγίες Γραφές;» Και στο τέλος προσθέτει: «Εγώ είμαι μία αγράμματη και ζητάω συγγνώμη για ό,τι λέω και όπως τα λέω. Είμαι του Δημοτικού και μιλώ από την καρδιά μου».

Ο συνεχιστής

Αναπόφευκτα η κουβέντα οδηγήθηκε και στον άνθρωπο που θα είναι ο συνεχιστής της.

Αναγνωρίζει ότι ο πάτερ Διονύσιος, με τον τρόπο του έχει τραβήξει πολύ κόσμο κοντά στο μοναστήρι, έχει κάνει πολλούς να ενδιαφερθούν, με τη βοήθεια του Χριστού και της Παναγίας πάντα που βοηθάνε. «Αν δεν βοηθούσε, δεν θα μπορούσαμε τόσα χρόνια να καθόμαστε εδώ. Από αυτό το μοναστήρι περάσανε κόρες, Άγιοι, Πατριάρχες. Ο Άγιος Νικηφόρος, ο Άγιος Νεκτάριος της Αίγινας έζησε εδώ τρία χρόνια. Επειδή ήταν μορφωμένος, ήταν δάσκαλος κι ήξερε γράμματα, τον είχαν γραμματέα». Ποιος το ήξερε αυτό; Από εδώ πέρασε κι ο Άγιος Παρθένιος.

Η χάρη του Αγίου Πνεύματος

Μας εξήγησε και το γιατί κατά την άποψή της καλόγεροι και καλόγριες πηγαίνουν και ζουν στα μοναστήρια και προσπαθούν με νηστεία και προσευχή να κατεβάσουν τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Το Άγιο Πνεύμα, η αγιοσύνη, σώζει την ψυχή τους. «Οι άνθρωποι τρέχουν στα μοναστήρια στενοχωρημένοι και θλιμμένοι και φεύγουν ανακουφισμένοι. Γιατί η χάρη του Αγίου Πνεύματος κατεβαίνει. Κι όταν κατέβει σκιάζει το μοναστήρι και με αυτήν τη δύναμη θαυματουργούν οι εικόνες. Έρχονται λαϊκοί και κάνουν παρακλήσεις, αφήνουν τάματα. Όλα αυτά είναι πόνος και δύναμη ψυχής. Είναι πίστη και αγάπη. Δίνουν και εισπράττουν αγάπη.»

Τα λεφτά

Η γερόντισσα δεν αποφεύγει τις κακοτοπιές. Έτσι, δεν αποφεύγει να μιλήσει με το δικό της τρόπο και για υλικά βάσανα της Εκκλησίας. «Λένε ότι οι παπάδες κι οι Δεσποτάδες έχουν πολλά λεφτά. Τους κατηγορούν γι' αυτό». Εκείνη το αντιστρέφει, και λέει το άλλο. «Εσείς οι λαϊκοί, γιατί πάτε και τους τα δίνετε; Έρχονται άνθρωποι, που ενώ παπάς αρνείται να πάρει τα δώρα τους, πιέζουν πολύ και παρακαλούν να τα πάρουν, γιατί λένε ότι αλλιώς δεν θα πιάσει το τάμα. Και μετά πολλοί από αυτούς βγαίνουν και κατηγορούν τους παπάδες γιατί παίρνουν λεφτά».

Με υπερηφάνεια λέει, ότι στη Νέα Μονή δεν παίρνει κανέναν χρήματα. Συμβουλεύει μάλιστα όλους όσους συμμετέχουν σε τέτοιες διαδικασίες, «να τα βάλουν όλα κάτω πια, να τα βρουν, να τα μαζέψουν και να χτίσουν το τάμα που έχουν κάνει».

Δεν μπορούν

Η επικοινωνία μας ολοκληρώνεται με μία πολύ ιδιαίτερη επισήμανσή της.

«Κάποιοι λένε ότι μπορούν να πιστεύουν και πιστεύουν, αλλά είναι δύσκολο να πιστέψουν όπως οι άνθρωποι που έχουν τη δύναμη να αφιερωθούν στο Θεό. Δεν μπορούν όλοι οι άνθρωποι να γίνουν καλόγεροι, δεν πρέπει όμως κιόλας. Ό,τι μπορεί ο καθένας κάνει κι ο Χριστός τους δέχεται όλους, εκτιμά ό,τι μπορεί να Του προσφέρει ο καθένας μας».

Τα έργα και η τύχη της Μονής

Η ίδια λέει ξεκάθαρα ότι δεν ήθελε να γίνουν αυτά τα έργα που έχει ξεκινήσει η Αρχαιολογία στη Μονή. Τελικά ο πάτερ Διονύσιος βρήκε τη λύση και μετέτρεψε προσωρινά σε ιερό τον ξενώνα. Τώρα, της αρέσει που προχωράνε κι έρχεται πολύς κόσμος και θαυμάζει το μοναστήρι. «Είμαι ικανοποιημένη γιατί ξέρω πια ότι όταν φύγω, αφήνω πίσω μου κάποιους ανθρώπους που θα συνεχίσουν το έργο που πρέπει».

Προσθέτει μάλιστα ότι οι υψηλά ιστάμενοι έπρεπε να είχαν φροντίσει να φέρουν νέους καλόγερους από αλλού, να βάλουν νέους ηγουμένους, να στηρίξουν καλά τα μοναστήρια που σβήνουν. «Αν δεν γίνει έτσι, θα μας τα πάρουν κάποια στιγμή. Η πολιτεία θα τα κάνει κοσμικά. Πρέπει να μπαίνουν ηγούμενοι, που είναι οι στηλοβάτες των μοναστηριών. Εδώ, τώρα υπάρχει ο πάτερ Διονύσιος, στα Ψαρά είναι ο πάτερ Ιωακείμ, στο Μερσινίδι ο πάτερ Βικέντιος, αυτά τα μοναστήρια θα συνεχίσουν να υπάρχουν. Δεν θα χαθούν οι περιουσίες τους. Η πνευματική και υλική τους δύναμη. Πολλοί εποφθαλμιούν να πάρουν τις περιουσίες των μοναστηριών αλλά δεν θα το καταφέρουν όσο ζει κι ένας μοναχός, μία

καλόγρια μέσα σε αυτά».

Πηγές: politis-chios.gr- ΑΗΔΟΝΙ -proskynitis.blogspot.gr